

internationaal greenkeeping

Kleine branche in klein land met een grote naam

Als kleine branche in een klein landje heeft de Nederlandse golfindustrie ook buiten de landsgrenzen inmiddels naam gemaakt. Kennis, opgedaan na onderzoek en ervaring, leidt tot een groeiend aantal buitenlandse opdrachten waarin opnieuw kennis en ervaring wordt opgedaan. Een gunstige en niet te stoppen ontwikkeling. Voor leveranciers van producten zijn groeimarkten als China en Oost-Europa interessant. Het aanleggen van een golfbaan kan ook dichterbij huis, zodat medewerkers regelmatig kunnen terugkeren naar het thuisfront.

Om de verschillen in het buitenland in kaart te brengen, zocht GREENKEEPER contact met een aantal Nederlandse vakmensen die regelmatig in het buitenland actief zijn. Zij vertelden hun ervaringen en bevindingen over de verschillen in cultuur, natuur en mentaliteit. Over concurrentie met een hooivork, gerecycled rioolwater en de wat ongelukkige introductie van een merknaam.

Auteur Marcel Haarbosch

Cees Janssen, directeur Cees Janssen Golf Course and Landscape Construction

Aanleg van golfbanen in Zuid-Europa

Water is een probleem

"Het bouwen van een baan is een samenspel tussen architect, opdrachtgever en uitvoerder. Dat is ook in het buitenland zo. Elk land heeft zijn eigen kenmerken. We hebben in Frankrijk, Italië en Spanje banen aangelegd en zijn nu in onderhandeling met Portugal en Tsjechië. In

de warmere landen heb je altijd te maken met een waterprobleem. Voordat je met de aanleg van een baan kunt starten, moet je kunnen aantonen dat je over water beschikt. Dag en nacht wordt er gebruik gemaakt van gerecycled water uit de stad."

Ondergrond en mentaliteit

"Ook de ondergrond vergt een andere aanpak. In Nederland heb je te maken met klei- of zandgrond, in Zuid-Europa komen daar bijvoorbeeld rotsen en leisteen bij. Dat vereist een andere behandeling. Een van de grootste verschillen met Nederland is natuurlijk de mentaliteit van de mensen. In Zuid-Europa werken ze normaal gesproken twee keer zo lang aan de aanleg van een golfbaan als dat we dat in Nederland gewend zijn. De instelling van de mensen is daar zo. Mijn ervaring is dat je best kunt samenwerken met de lokale mensen, zolang je er niet afhankelijk van bent. In Zuid-Europa worden golfbanen over het algemeen door een tiental greenkeepers onderhouden, ook dat is het dubbele van hier. Het is natuurlijk wel zo dat de bewatering en topdressing arbeidsintensief zijn."

Continuïteit en toekomst

"In het buitenland ben je erg afhankelijk van de omstandigheden. Zo speelt het weer bijvoorbeeld een grote rol. Hier kun je dan nog met je werk schuiven tussen verschillende klussen, in het buitenland ligt het werk meteen stil. Vorig jaar hebben we te maken gehad met extreme regenval in Zuid-Spanje, daar doe je niets aan. Op locatie kun je het beste iedereen te vriend houden door met lokale mensen samen te werken. Ik verwacht dat Nederland ook in de landen die zijn toegetreten tot de Europese Unie een rol gaat spelen bij de aanleg van golfbanen. Oost-Europa is in opkomst."

Christiaan Arends, vanaf juli technical sales manager Europa bij Barenbrug

Wereldmarktleider in grassoorten

Reizen

"Even mijn pasje invoeren, ik ben op weg naar Italië en rijd nu het parkeerterrein bij Schiphol op. Barenbrug is het enige bedrijf dat alleen gras verkoopt. We zoeken actief naar nieuwe markten. Mooi voorbeeld is China waar we met onze eigen vestiging een deel van die markt willen behalen. We werken voor de verkoop van producten altijd met lokale mensen, Nederlanders werken vaak als manager in het buitenland.

Onderzoek

"Per jaar besteden we miljoenen euro's aan onderzoek. Om voor alle klimaatgebieden gras te kunnen leveren, hebben we over de gehele wereld research stations. In elk gebied passen we ons advies aan het klimaat aan. De culturele

verschillen zijn enorm. Zelfs tussen Engeland en Nederland. Zo wordt op een gemiddeld sportveld in Engeland 200 kilo gebruikt bij het doorzaaien. In Nederland is dat 60 kilo.

Taal

"We veredelen zo'n 30 soorten recreatiegras. Totaal hebben we 150 rassen die we elk een eigen naam hebben gegeven. Als je internationaal werkt, moet je wel rekening houden met de namen van de rassen. Al onze rasnamen beginnen met 'BAR' als afkorting van Barenbrug. We hebben in het verleden 'BAR MONA' geïntroduceerd. Probleem in Italië was dat 'MONA' daar staat voor vrouwelijk geslachtsdeel. Daar moet je rekening mee houden. Tegenwoordig worden alle rasnamen voor introductie gecheckt."

Lambert Veenstra, projectmanager bij Grontmij

Advies- en ingenieursbureau voor bouw, infrastructuur en milieu

Avontuur

"Via onze dochteronderneming in Polen raakte ik betrokken bij een ontwerp van een golfbaan met 36 holes. Vervolgens kwam ik via PUM dat staat voor Programma Uitzending Managers in contact met een project in St. Petersburg, Rusland. Daar heb ik advies gegeven over het beheer en onderhoud van de golfbaan. In China heb ik gewerkt aan de ontwikkeling van een zeer luxueuze golfbaan met 18 holes. In zowel Polen, Rusland als China heb ik veel met tolken gewerkt. Gelukkig spreken de mensen in een aantal gevallen ook Engels."

Handwerk

"Verskil met Nederland is dat we hier erg resultaatgericht bezig zijn. Terwijl wij hier zo efficiënt mogelijk willen werken, wordt werken in Rusland en China vaak gezien als bezig zijn. Arbeid is erg goedkoop, materiaal is erg duur. Veel greenkeepers prikken golfbanen nog met de hand. Doorzaaien was nog niet bekend. Het hangt er wel vanaf in welk deel van een land je jezelf bevindt. Er zijn natuurlijk beter ontwikkelde delen."

Mankracht

"Opvallend vond ik vooral het gemak waarmee in China mensen worden ingezet. Ik was er betrokken bij de aanleg van het Masterplan in Nanchang, een stad tussen Peking en Hong Kong. Naast 2.000 appartementen, een kantorencomplex, luxe hotel, 600 bungalows en 400 dijkwoningen werd er in dat poldergebied ook een zeer luxueuze golfbaan aangelegd. Probleem is wel dat onze arbeid in verhouding erg duur is. Ze kijken daar niet op één mens meer of minder. Dat gaat met honderden, zonodig duizenden mensen tegelijk."

Hessel Rozema, verkoopmanager bij Redexim

Producent en distributeur van o.a. de Verti-drain machine

Wereldwijde distributie

"Met onze Verti-drain machines komen we echt overal waar gegolfd wordt. In de USA, Canada, Groot-Brittannië en Ierland liggen 65% van de golfbanen die er in de wereld zijn. Die landen worden door onze buitenlandse vestigingen bewerkt. In het buitenland verkopen we type machines die hier niet of minder goed lopen. In Japan hebben ze bijvoorbeeld angst om met trekkers op de

green te rijden. Daarom verkopen we daar veel loopmachines."

Lokale markten

"Elke markt heeft zijn eigen kenmerken. Zo worden in Japan specifieke, kleine tractoren gemaakt. Het is een dichtbevolkt land en de ruimte om te manoeuvreren is vaak beperkt. In Korea is de golfmarkt ook sterk in opkomst. Azië oriënteert zich overigens veelal op de USA als het gaat om de ontwikkelingen."

Breed inzetbaar

"De Verti-drain machines worden over de gehele wereld gebruikt. In de golfindustrie, maar ook op voetbal- en cricketvelden, bij paardenraces en polo. In alle Spaanse en Italiaanse voetbalstadions wordt er gebruik van gemaakt. In Afrikaanse landen als Kenia en Senegal bestaan veel oude koloniale golfbanen. Laatst was ik met een dealer in Afrika. Daar werd de green nog geprikt met een hooivork. Dat was op dat moment onze concurrent."

Eric Seijn, adjunct-directeur bij de Nunspeetse Golf & Country Club.

In Polen actief met zijn eigen bedrijf, APS Green Service

Advies

"Ik adviseer in Polen bij de Royal Krakow Golf & Country Club, een golfbaan met negen holes die door een Nederlandse investeringsgroep is opgezet. Mijn werk in Polen bestaat uit het adviseren bij de aanleg en het onderhoud van de golfbaan, het maken van beheersplannen en bijbehorende budgettering en de inrichting van het machinepark. Mijn Poolse vriendin bemiddelt in gebruikte machines. Het is uit liefde begonnen, maar is uitgegroeid tot wat het nu is."

Groei

"De golfbanen in Polen zijn erg uiteenlopend van aard. Er zijn veel low-budget banen, enkele middenklassers en een tweetal top-level banen. De laatste jaren is de markt sterk gegroeid. Toen ik vijf jaar geleden begon, waren er minder dan tien golfbanen. Inmiddels zijn er zo'n dertig tot

veertig projecten. Polen telt slechts vijf duizend golfers waaronder duizend spelers met een geregistreerde handicap. Ook de bemanning, het materiaal en de aanwezige kennis zijn niet te vergelijken met Nederland."

Ruimte

"De gemiddelde golfbaan in Polen bestaat uit tachtig tot negentig hectare. Dat is aanzienlijk groter dan de ruimte die in Nederland beschikbaar is. Het land is ook acht keer groter, terwijl er maar twee en een half keer zoveel mensen wonen. Verder kent de regelgeving minder beperkingen als het gaat over bemesting en bestrijding. Het klimaat? Dat is veel extremer dan hier. De winters zijn veel kouder, 's zomers gaat de temperatuur ruim over de dertig graden. Van november tot maart zijn de banen vaak onbespeelbaar."